

ליחידות הג"א. זאת, משום שחלק ניכר מפטורי השירות במובנו של חוק שירות בטחון, הם בעלי כושר רפואי נמוך. מבחינת התועלת של תגבור כוח האדם בצה"ל וייסות המעמסה על לשכת הגיוס, עדיף היה שמבצע החזרת פטורי השירות, שהקיף תוך תקופה קצרה מספר גדול מאד של אנשים, יתרכז קודם בקריאת גילאים צעירים, שמהם אפשר היה למצוא מוקד-דם יותר, אנשים מתאימים לשילוב בצה"ל. מאוחר יותר, ניתן היה לקרוא לאנשים מבוגרים, שכדרך כלל מופנים לשירות ביחידות הג"א.

תחנת גלי צה"ל

תחנת השידור גלי צה"ל החלה את שידוריה בספטמבר 1950; היא נועדה לשמש כלי חינוך והסברה לחיילי צה"ל. בהתחלה שידרה התחנה מספר שעות מדי ערב. מספר שעות השידור גדל בהדרגה, ומאז מלחמת יום הכיפורים משדרת התחנה 24 שעות ביממה; שידוריה נקלטים בעזרת משדרים וממסרים במרבית שטחה של המדינה, לרבות השטחים המוחזקים. השידורים כוללים מוסיקה, שידורי חדשות וכן תכניות מלל מגוונות, שלפי אופיין בחלקן מכוונות במיוחד לצעירים העומדים לפני גיוסם ולחיילים, ובחלקן גם לציבור הרחב.

תחנת גלי צה"ל כפופה למפקדת קצין חינוך ראשי, המנחה ומאשרת את תכניות השידורים. הציוד הטכני של התחנה, ארבעת האולפנים והמשדרים מופעלים על ידי טכנאי חיל הקשר.

ההוצאה על גלי צה"ל הסתכמה בשנת הכספים 1973 ב-1.9 מליון ל"י ובשנת הכספים 1974 – ב-2.5 מליון ל"י; נוסף על כך הוקצבו בשנתיים אלה 3.7 מליון ל"י לציוד ומתקנים, שיאפשרו הרחבת טווח השידורים, ולבינוי אולפנים. התקציב שנקבע לשנת הכספים 1975 היה 2.6 מליון ל"י. בתקציב גלי צה"ל אינה נכללת ההוצאה על כוח אדם הנמנה עם סגל התחנה, והוצאות על החזקת רכב ושירותים שונים; הוצאות אלה נכללות בסעיפי תקציב אחרים של צה"ל. מצבת כוח האדם בגלי צה"ל הייתה באוקטובר 1975 96 איש: 52 חיילים בשירות חובה, 6 חיילים בשירות קבע ו-38 אזרחים עובדי צה"ל; עוד שירתו בתחנה 46 עובדים טכניים, שנימנו עם חיל הקשר, וחיילי מילואים (ראה להלן).

בהודשים אפריל עד אוקטובר 1975, לסירוגין, בדק משרד מבקר המדינה את סדרי הפעלת התחנה. נבדקו בעיקר אופן העסקת עובדים קבלניים והפיקוח והבקרה על התשלום לעובדים מהחוץ; העסקת חיילי מילואים וסדרי המינהל.

תיאום עם שידורי ישראל

1. חוק רשות השידור תשכ"ה–1965, הגדיר את סמכויות הרשות לגבי תכניות לא צבאיות, המשודרות בגלי צה"ל, ואת סדרי הפיקוח והתיאום בקשר לתכניות אלה. הקביעה העיקרית בחוק בעניין זה היא, כי לרשות השידור יהיו לגבי גלי צה"ל, בכל הנוגע לתכניותיו הלא צבאיות, אותן הסמכויות שיש לה לגבי שידורי הרשות, והיא תמלא לגביהן אותם תפקידים. עוד קובע החוק, שמי ששר הבטחון מינהו למפקד גלי צה"ל, או הסמיכו לכך, יזומן להשתתף, בזכות דעה מיעצת, בישיבות הוועד המנהל של רשות השידור, ויפעל בהתאם להחלטות ולהנחיות הוועד המנהל לגבי התכניות הלא צבאיות של גלי צה"ל.

2. ביוני 1965 קיבל הוועד המנהל של רשות השידור את קביעת שר הבטחון לגבי מהותה של תכנית צבאית בשידורי גלי צה"ל. מאז פברואר 1968 מובא תכנון לוח המשדרים של

התחנה לאישור רשות השידור. כדי לאפשר תיאום תכניות ולמנוע כפילויות, החליט הוועד המנהל, במאוס 1968, שתכנון התכניות הלא צבאיות של גלי צה"ל יובא לאישור במועד אחד עם תכניות שידורי ישראל. במשך השנים הוקמו ועדות מספר לדיון בענייני התיאום, אולם הן לא פעלו למעשה. כיום ישנם חילופי ידע לצורך התיאום על ידי השתתפותו של מפקד גלי צה"ל בשיבות הוועד המנהל ועל ידי הגשת לוח המשדרים של גלי צה"ל לאישור המוסדות המנהלים של הרשות, שבועות מספר לפני הפעלתו. על בעיות התיאום בין גלי צה"ל ובין רשות השידור עמד מבקר המדינה בדו"ח שנתי 22, עמ' 862, ולאחרונה בדו"ח שנתי 24, עמ' 872.

מערך תפעולי

השידורים מופקים על ידי ממונים על תחומים שונים, בכפופות ישירה להנהלת התחנה — המפקד וסגנו, ושני קצינים האחראים לנושאי מינהל. בתחנה שני מדורים:

מערכת יומן החדשות

מערכת יומן החדשות פועלת באופן עצמאי, ללא קשר ותיאום עם מערכת יומני רשות השידור. המערכת גדלה מאז מלחמת יום הכיפורים ומפיקה, במקום מהדורת חדשות אחת לפני המלחמה, שלוש מהדורות ביממה ויומן שבועי. לצורך זה נעזרת המערכת בשתי סוכנויות ידיעות. למערכת יש עשרים כתבים בארץ, עורך אחראי ומספר כתבים בחוץ לארץ. רוב הכתבים מועסקים על בסיס קבלני. מחיר הפעלת המערכת נאמד על ידי משרד מבקר המדינה, על פי נתונים של התחנה, ב-45,000 ל"י בחודש.

תקליטיה

התקליטיה היא כלי עזר חשוב לעריכת תכניות שידור. לפי רישומי התקליטיה היו בה, באמצע שנת 1975, 24,000 תקליטים. אין תקציב שנתי לרכישת תקליטים; תקליטי להיטים מתקבלים במתנה לשם פרסומת מחברות תקליטים בארץ, ותקליטים אחרים נרכשים מדי פעם מתקציב רכישת סלילי הקלטה.

סדרי ההשאלה שהיו נהוגים בתקליטיה, היו לקויים: ההשאלה נעשתה ללא פיקוח ספרן, ומי שנוקק לתקליט לצורך תפקידו נטל אותו בעצמו ורשם את התקליט ששאל. מאז 1962 לא נערכה בתקליטיה ספירת מלאי, ולא נעשה ניפוי של חומר מיושן, ומחיקתו מרישום הטובין. בעקבות הביקורת הודיע מפקד גלי צה"ל, כי הופעלו סדרי השאלה חדשים המאפשרים פיקוח על תנועת התקליטים.

העסקת עובדים מקצועיים על פי שוכרות תשלום

תחנת גלי צה"ל מעסיקה, בדומה לנהוג ברשות השידור, משתתפים מקצועיים, שאינם עובדים קבועים של התחנה; ההתקשרות עמם אינה באמצעות חוזה, והם מקבלים את שכרם באמצעות שוכר תשלום (להלן ש/ת) בהתאם למספר התכניות, שבהם השתתפו.

הוצאות תחנת גלי צה"ל בשנת הכספים 1974 על העסקת משתתפים באמצעות ש/ת היו כ-1.4 מליון ל"י, והתקציב לשנת 1975 הוא 1.3 מליון ל"י. הביקורת העלתה, כי במשך שנה הועסקו מדי חודש במוצע כ-180 משתתפים במשדרים ובתפקידים שונים. לגבי חלק מהמשתתפים זו הופעה חד פעמית, אולם יש כ-20 משתתפים קבועים, שהתשלום הממוצע שהם קיבלו על פי ש/ת היה כ-1,500 ל"י לחודש; אחדים מהם עובדים קבועים של רשות השידור.

כאשר מפקדת גלי צה"ל מזמינה את המשתתף היא הקובעת את שכרו; כאשר מפיק התכנית מזמין את האמן מובאת קביעת שכרו לאישור מפקד התחנה; גובה התשלום אינו מסוכם עם המשתתף בכתב. גובה התשלום נקבע על פי תעריפים המבוססים על אורך המשדר, אורך זמן ההכנה המוקדמת, מעמדו המקצועי והמוניטין של המבצע. בקביעת גובה התשלום למשתתפים מן החוץ נעזרים בתעריפון שפירסמה המחלקה הכלכלית של רשות השידור.

חלק מהתשלומים למשתתפים מבוסס על הערכה ואינו מעוגן בהגדרת סוגי התעסוקה שבתעריפון. במקרים אחדים שולם שכר גבוה מהסכום המירבי שניקב בתעריפון. במקרים שאמן מילא בתכנית כלשהי יותר מתפקיד אחד, נהגו לשלם לו תשלום מלא בעד כל אחד מהתפקידים, ולא כפי שנהוג ברשות השידור, המנכה 20% מתפקידים נוספים על התפקיד הראשון. נמצאו מקרים, שאמן קיבל בגין תכנית אחת, על ידי צירוף תפקידים, סך של כ-1,500 ל"י.

בגלי צה"ל נהוג טופס "אישור השתתפות בשידור", המהווה אסמכתה לתשלום. בטופס מפורטים סוג התעסוקה, שם המשדר, מועד שידורו והתשלום בעדו; צריכים לחתום עליו המפיק או האחראי למשמרת, וקצין הניהול. אישור סופי לתשלום ניתן על ידי מפקדת קצין חינוך ראשי. בבדיקה מסורגת של טופסי "אישור השתתפות בשידור" נמצא, שחסרו פרטים שונים המזהים את התעסוקה, וחתומה של מי שהיה אחראי למשמרת שבה בוצע השידור.

תחנת גלי צה"ל מעסיקה מזה שנים אחדות משתתפים קבועים, ביניהם עיתונאים, אמנים ומפיקים, במשדרים מסוימים ומוגדרים, ומשלמת להם באמצעות ש/ת. להעסקה מסוג זה מתאימה יותר התקשרות על פי חוזה, המאפשרת קביעה מראש של תנאי התשלום בעד השתתפות, שאיננה חד פעמית; כמו כן ניתן להגדיר בחוזה את מעמדו של המשתתף כלפי התחנה – זכויותיו וחובותיו.

מאז ראשית 1974 גדל כאמור מספר שעות השידור בגלי צה"ל וגדל היקף העסקת המש-תתפים על פי ש/ת. מבקר המדינה המליץ בפני רשות השידור להתורר לצמצום ההעסקה על פי ש/ת (ראה דו"ח שנתי 22, עמ' 876). לדעת הביקורת דרוש, שהנהלת גלי צה"ל עם המפקדה הממונה תדון מחדש בהסדרים של הזמנת משתתפים מן החוץ וקביעת שכרם ויתר תנאי העסקתם.

העסקת חיילים בשירות מילואים

לרשות גלי צה"ל יחידת מילואים, המונה יותר מ-80 חיילי מילואים, שרובם ככולם בעלי מקצוע בתחומי העבודה של התחנה. מכסת ימי המילואים לשנת 1974 הייתה כ-4,000 ימים, אולם לא נקבעה תכנית לניצול ימי מילואים בתחנה; בפועל נוצלו 2,640 ימים. זימון החיילים לשירות נעשה על ידי מפקדת גלי צה"ל, על פי הנחיות כלליות של מפקדת קצין חינוך ראשי, ומאז ינואר 1975 הונהג דו"ח ביצוע ימי מילואים חודשי, שהתחנה מעבירה למפקדת קצין חינוך ראשי. לקראת התכנון השנתי של שידורי התחנה בשנת 1975 הוכנה תכנית עבודה ונקבעו בה מסגרות לניצול מכסת ימי המילואים.

חיילי המילואים משתתפים בהכנת המשדרים של התחנה ובהגשת משדרים; חלק מהתפקידים מבוצע מחוץ לכתלי התחנה. חישוב ימי המילואים, שבהם מזכים את החייל, נעשה בתום השירות על ידי קצין מינהל וסגן מפקד התחנה, על פי אומדן, ללא נוהל מסודר.

בספטמבר 1974 הפעילה מפקדת גלי צה"ל, לראשונה, נוהל לקביעת ניצול מכסות ימי מילואים על פי תכניות. בנוהל פורטו שמות התכניות שהופיעו בלוח המשדרים של התחנה, ומספר ימי המילואים שייזקפו לזכות המשתתפים בתכניות אלה. הרישומים לפי הנוהל

שנקבע אינם מספקים די נתונים לצורך קביעת מכסות, ואינם מאפשרים בקרה על חישוב ימי המילואים. סוגי התכניות שפורטו בנוהל לא מוינו לפי מלל ומוסיקה, ולא נקבע משקל כל אחד ממרכיבים אלה בתכנית. לא צוין אורך המשדר, ומספר ימי המילואים, שבהם יזוכה החייל בגין השתתפותו בתכנית של התחנה.

בבדיקת מילוי מכסות ימי מילואים לשנת 1974 נמצא, שכ־30 חיילי מילואים נקראו למלא רק כמחצית ממכסת ימי המילואים או פחות מזה. באותו זמן הועסקו חלק מחיילי המילואים בעבודות שונות שלא במסגרת שירות מילואים, אלא בתשלום לפי ש/ת.

הביקורת דנה עם המפקדה הממונה על הצורך ביחידת מילואים לגלי צה"ל. הוסבר, שהיחידה דרושה לשעת חירום; ובשנת 1975 עשתה המפקדה הממונה להקפדה על זימון חיילי מילואים וחישוב מכסות השירות. לדעת הביקורת על מטכ"ל/אכ"א לתת את דעתו על ההסדר מבחינת התקינות והצורך בקיום יחידת מילואים בהיקף זה בתקופת רגיעה.

מינהל התשלומים — הסדרים לתשלום שכר בשירות קבע

פעולותיו העיקריות של מינהל התשלומים בצה"ל (מת"ש) הן תשלום שכר לחיילים בשירות קבע, לחיילים בשירות חובה ולעובדים אזרחים בצה"ל; וביצוע תשלומים למשפחות חיילים, לזכאים לקיצבה על פי חוק שירות הקבע בצה"ל (גימלאות), תשי"ד—1954, למשרתי מילואים בשירות מיוחד, ולבעלי רכב, שרכבם גויס לצה"ל. מת"ש מנהל רישום ופיקוח על ניצול התקציבים שהועמדו לרשותו ומדווח לממונים עליו על הפעולות הכספיות. מת"ש כפוף לראש אכ"א ומקבל הנחיות מקצועיות מאגף התקציבים ומאגף הכספים במשרד הבטחון.

בחודשים יולי עד אוקטובר 1975 כדק משרד מבקר המדינה במת"ש, בעיקר את פעולותיו של מדור שירות קבע.

מבנה ארגוני וכות אדם

1. פעולות מת"ש מחולקות בין שני ענפים: ענף שכר, המחולק לארבעה מדורים; וענף חשבונאות ובקרה, המחולק לחמישה מדורים, ביניהם מדור ביקורת, הכפוף לראש מת"ש ומתואם על ידי ראש הענף. בשעת חירום מופעל ענף שלישי — ענף שירות מיוחד — המחולק לשלושה מדורים: תשלומי פרט, תשלומי רכב מגויס, קישור ושירותים. (בדבר נזקי רכב מגויס ראה בדו"ח זה, בפרק על משרד הבטחון).

2. מת"ש מעסיק אנשי צבא בשירות קבע ובשירות חובה ואזרחים עובדי צבא. בסוף מארס 1975 הועסקו במת"ש 435 עובדים — לעומת 313 איש בסוף מארס 1974, ו־294 איש בסוף מארס 1973.

ביצוע תשלומים

מת"ש מבצע תשלומים למספר רב של מוטבים ובגין סוגי הוצאה רבים. משרד הבטחון מעביר למת"ש את הכספים הדרושים לו באמצעות חשבון מרכזי בבנק ישראל, ומת"ש מעביר את הכספים ל־22 חשבונות בבנק הדואר, שכל אחד מהם מיועד לביצוע סוגים מוגדרים של תשלומים. הסדר זה נועד לשמש אמצעי בקרה על משיכת הכספים להוצאות המתאימות.

ביצוע התשלומים נעשה בדרכים מספר: על ידי העברה לחשבוננו של המוטב בכנק; על ידי תשלום בשיקים ובתשלום במזומנים.

התשלומים במזומנים מבוצעים לחיילי חובה ולחיילי מילואים, במחנות צה"ל, על ידי יחידות תשלום, הפועלות בפיקוח מת"ש. כ-300 יחידות תשלום משלמות לחיילי חובה את שכרם, דמי כלכלה בחופשות ובימי מנוחה, והחזר הוצאות; ולחיילי מילואים – שכר אישי וכן דמי כלכלה לפי ימי שירות או ימי התייצבות.

היחידות עורכות רשימות של התשלומים ומעבירות אותן למת"ש, כאמצעות קצינים אזוריים של ענף חשבונאות ובקרה, כשהן חתומות על ידי מקבלי הכספים ובצירוף האסמכתאות לתשלומים.

משכורת לחיילים בשירות קבע

1. משכורות החיילים בשירות קבע נערכות באמצעות יחידת המחשב של צה"ל על פי נתונים שהזין מת"ש את המחשב. הודעות על שינויים בנתונים, שיש להם השפעה על חישוב המשכורת – שינוי תפקיד, דרגה, מצב משפחתי, מקום שירות וכד' – מועברים למחשב על ידי מדור שירות קבע על פי הודעות שינויים של השלישות הראשית ומינהל הסגל.

אחרי מלחמת יום הכיפורים חל גידול ניכר במספר השינויים שהגיעו למדור שירות קבע. מלבד זאת, גדל הגיוון בתוספות השכר ובכללי החישוב. כל אלה גרמו הכבדה ניכרת על תהליכי הכנת השכר, וכתוצאה מכך נכנס מת"ש לפיגור בעדכון משכורות משרתי הקבע. כדי להתגבר על הפיגור אירגן המדור בראשית 1974 חוליות חשבי שכר, שכל אחת מהן התמחתה בחישוב של סוגים מסוימים של שינוי שכר.

— קבלת הודעות על שינויים בשכר באיחור גורמת צורך לערוך חישובים רטרואקטיביים; עוד ישנם חישובים כאלה בגין הודעות על תשלומים שונים, שתחולתם היא ממועד שקדם למתן ההודעה. שלא בדומה לחישוב משכורתם של עובדי מדינה, תכנית המחשב אינה ערוכה לביצוע חישובים רטרואקטיביים. (בדבר תשלום משכורתם של עובדי מדינה כאמ" צעות המרכז למיכון משרדי – ראה בדו"ח זה, בפרק על החשב הכללי).

2. המחשב מכין תדפיס משכורת לכל חייל וכן מסמך מרכז לצורכי רישום בחשבונות (פקודות יומן), הכולל את שכר כל החיילים ואת פירוט הניכויים, שנוכו מהם. פקודת היומן חייבת להתאזן: הסכום לתשלום בצירוף סכום הניכויים צריכים להשתוות לסכום השכר ברוטו.

— המחשב הפיק לעתים פקודות יומן בלתי מאוזנות, בעיקר כתוצאה מגלישת סכומים מעבר לטורים שהוקצו להם במחשב. הטעויות תוקנו בפעולות ידניות, על סמך דיווחי מחשב נוספים. בדו"חות על ביצוע התקציב, שעורך מת"ש בכל חודש, מופיעים הסכומים המתוקנים.

פעולות ידניות בוצעו גם מסיבות שונות אחרות. היקף הפעולות הידניות שהוספו לפקודות היומן הממוכנות היה ניכר: בשנת הכספים 1974 הסתכמו החיובים בסך 9.4 מליון ל"י והיזכויים בסך 10.1 מליון ל"י. ההיקף הגדול של פעולות רישום ידניות גורע מהיתרון של הבקרה האוטומטית, המושגת ע"י הפעלת המחשב.

3. פקודת היומן שמכין המחשב בשביל מדור שירות קבע, אינה כוללת את הנתונים על משכורותיהם של חיילים המשרתים ב"שירות קבע זמני" ועל משכורותיהם של חיילים המשרתים בתנאי קבע בשל התחייבות מוקדמת. על תשלומים אלה עורך מדור גימלאות

ותנאי קבע פקודת יומן ידנית, שעל פיה מחייבת הנהלת החשבונות את סעיפי התקציב המתאימים. שכר המשרתים בתנאי קבע נזקף לחובת סעיף "שכר משרתי קבע".

מדור גימלאות ותנאי קבע מדורח כמעט מדי חודש על שינויים בדו"חות ביצוע שכר של משרתי קבע בחודשים קודמים, ושינויים אלה מועברים ברישום ידני.

4. שכרם של חיילי שירות קבע, המושאלים ליחידות אחרות כמערכת הבטחון, נרשם במקורו בפקודת היומן שעורך המחשב. בפקודה נרשם השכר לחובת תקציבי היחידות, שבהן מוצבים אותם החיילים דרך קבע.

המדור נהג לחייב את היחידות בסכום שחושב לפי ממוצע לעובד ולא בסכום הממשי, שקיבלו החיילים. כך חויב מרכז המיכון של צה"ל, בעד שכר עובדים בשנת הכספים 1974, לפי 2,270 ל"י לחודש לעובד; תקציב גדנ"ע חויב לפי 1,185 ל"י לחודש לעובד; ותקציבים משימתיים שונים חויבו בסך 5.9 מליון ל"י בעד משכורות חיילים לפי 1,200 ל"י לחודש לעובד. הסכומים שבהם חויבו היחידות נפלו בהרבה מהסכומים, ששולמו בפועל לחיילים. ע"י כך לא שיקפו תקציבי היחידות את ההוצאה על שכר החיילים במלואה. בשנת הכספים 1975 החל המדור לחייב את היחידות בשכר ממוצע לחייל, בשיעור ששולם בפועל לחיילים בכוחות היבשה.

חובות לגבייה

חשבון סופי לחייל שהשתחרר משירות קבע נערך כשלושה עד ששה חודשים לאחר שחרורו, על פי השוואת תדפיס המשכורת המצטברת לתדפיס האישי שנתקבל מהמחשב. התדפיס האישי כולל את הנתונים האישיים הבסיסיים של החייל, שינויים בתפקיד ובדרגה, שינויים במצב המשפחתי וציון מקומות השירות במשך כל תקופת השירות.

— בעת עריכת החשבון הסופי מתגלים מקרים של קבלת תשלומי יתר, שסיכומם עולה על מה שמגיע לחייל בעת השחרור. ההפרש נרשם כחוב, שעל מת"ש לגבותו. חולייה מיוחדת מטפלת בגביית החובות. בשנת הכספים 1974 חויב שכר משרתי קבע בסך מעל 0.5 מליון ל"י בגין חובותיהם של מאות חיילים בשירות קבע שהשתחררו. בדיקת תיקיהם של חיילים שהשתחררו וחיובים להחזיר כספים למת"ש העלטה, שהחובות נתהו על ידי כך, ששולמו תוספות שכר שלא הגיעו לחייל, מפני שחדל לשרת ביחידה שבה מגיעה לו התוספת או בעת אבדן ציוד. עוד העלטה הביקורת מקרים, שבהם שולמה לחיילים משכורת מלאה לאחר ששירותם כבר נסתיים.

מפרעות לחיילים בשירות קבע

מת"ש נותן מפרעות במקרים הבאים: למגויסים חדשים ולחיילים שהודיעו על הארכת שירותם; למשרתי קבע, על חשבון תוספות שכר שונות, שתשלומן באופן שוטף עוד לא הוסדר; על חשבון הוצאות אישיות ועל חשבון החזר ניכויים שנעשו בטעות; למשתחררים משירות קבע, עד שיסוכם חשבונם הסופי. גם השלישות הראשית נותנת מפרעות למתגייסים חדשים לשירות קבע.

בשנת הכספים 1974 שולמו לחיילי שירות קבע מפרעות בסך 29 מליון ל"י בקירוב, מהן כ-26 מליון ל"י על ידי מת"ש וכ-3 מליון ל"י על ידי השלישות הראשית. המפרעות שניתנו מנוכות באמצעות המחשב ממשכורת החודש הבא.

הסיבה העיקרית להיקף הרחב של מתן מפרעות היא הפיגור בעדכון נתוני השינויים במשכורת בתכנית המחשב; סיבה נוספת — פער הזמן שבין תחילת שירותו של המגויס לבין העלאת נתוני שכרו על המחשב. השגת הפיגור עשויה לחסוך הן את הצורך להוציא מפרעות בהיקף כה רחב והן את הצורך לטפל בהחזרתן.